

ชื่อเรื่อง	โรคหลังการเก็บเกี่ยวของผลลองกองและการควบคุมโรคก่อนเก็บเกี่ยวด้วยสารเคมีและชีวภัณฑ์ควบคุมเชื้อรา
ผู้แต่ง	สมใจ แก้วสร
ที่มา	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 95 .หน้า. 2548.
คำสำคัญ	ลองกอง; โรคหลังเก็บเกี่ยว; ชีววิธี

บทคัดย่อ

การสำรวจเชื้อราที่ติดมากับผลลองกองหลังการเก็บเกี่ยวในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรีพบเชื้อรา 11 ชนิด ได้แก่ *Phormopsis* sp., *Lasiodiplodia theobromae*, *Pestalotiopsis* sp., *Colletotrichum gloeosporioides*, *Cylindrocladium* sp., *Nigrosprora* sp., *Curvularia* sp., *Absidia* sp., *Gliocladium* sp. และ *Aspergillus* sp. คือ 42.1, 19.6, 15.5, 3.2, 2.8, 2.5, 1.2, 0.4, 0.4, 0.4 และ 0.4 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

เมื่อนำเชื้อราที่แยกได้มาปลูกเชื้อด้วยวิธีการทำแผลพบว่า *L. theobromae* สามารถทำให้ผลลองกองเงาะ และมังคุดเกิดโรค 100 เปอร์เซ็นต์ แต่ความรุนแรงของโรคต่างกัน โดยเกิดโรครุนแรงที่สุดบนผลลองกอง ส่วนเชื้อรา *Pestalotiopsis* sp., *Cylindrocladium* sp., *C. gloeosporioides* และ *Phomopsis* sp. ไม่ก่อให้เกิดโรคบนผลมังคุด ส่วนการปลูกเชื้อโดยไม่ทำแผลพบว่า *C. gloeosporioides*, *L. theobromae* และ *Cylindrocladium* sp. ก่อให้เกิดโรคบนผลไม้ทั้ง 3 ชนิด อาการของโรครุนแรงที่สุดบนผลลองกอง ส่วนเชื้อรา *Pestalotiopsis* sp. และ *Phomopsis* sp. เกิดโรคได้คืบบนผลเงาะ และผลลองกอง แต่ไม่เกิดโรคบนผลมังคุด

การศึกษาประสิทธิภาพของสารต่าง ๆ 8 ชนิด ได้แก่ azoxystrobin, carbendazim, myclobutanil+mancozeb, iprodione และ thiabendazole (ความเข้มข้น 250, 500, 750 และ 1000 ppm) *Trichoderma harzianum* และ *Bacillus subtilis* (ความเข้มข้น 10^6 , 10^8 และ 10^9 cfu/ml) และ 1-naphthyl acetic acid (NAA) ความเข้มข้น 5, 10, 15 และ 20 ppm ในการยับยั้งการเจริญของเส้นใยเชื้อราทั้ง 5 ชนิด พบว่า carbendazim และ iprodione มีประสิทธิภาพดีที่สุด ส่วนประสิทธิภาพของสาร azoxystrobin, carbendazim, myclobutanil + mancozeb, iprodione, thiabendazole และ NAA ในการยับยั้งการงอกของสปอร์เชื้อราพบว่า carbendazim และ iprodione มีประสิทธิภาพดีที่สุด

ประสิทธิภาพของสารในการลดการร่วงและการเน่าของผลเนื่องจากเชื้อราชนิดต่างๆ ในสภาพสวนพบว่า สารที่สามารถลดการร่วงและการเน่าได้ดีที่สุด คือ carbendazim (1000 ppm) + NAA (20ppm) เมื่อนำผล ลองกองที่ผ่านการฉีดพ่นสาร carbendazim และ irodione มาหาปริมาณสารพิษตกค้างด้วยวิธี bioassay ไม่พบสารพิษตกค้างในเปลือกและเนื้อผล